

Karin Sjöndin
Kvalitetschef

karin.sjondin@sll.se

BESLUT
2018-01-30

Styrelsen för Locum AB

sid 1 av 2
Diariernr
LOC 1610-1165

Granskning och uppföljning av åtgärder i intern kontrollplan 2017

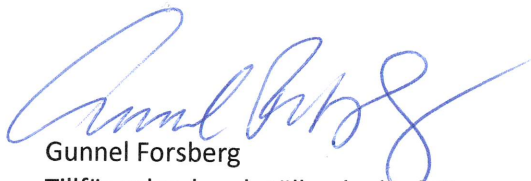
Ärendet

Granskning och uppföljning av att åtgärder i intern kontrollplan 2017 har genomförts utifrån angivna åtgärder och aktiviteter.

Förslag till beslut

Styrelsen för Locum AB föreslås besluta

att godkänna granskning och uppföljning av åtgärder i intern kontrollplan 2017 för Locum AB och Landstingsfastigheter Stockholm.

Gunnel Forsberg
Tillförordnad verkställande direktör

Bilagor:

1. Intern kontrollplan 2017

Delges
Akten

BESLUT
2018-01-30

Styrelsen för Locum AB

Bakgrund

Intern kontrollplan

För att verksamheten ska bedrivas i enlighet med fullmäktiges och bolagets uppsatta mål samt SLL:s övergripande styrdokument upprättas årligen en intern kontrollplan för Locum AB och Landstingsfastigheter Stockholm, utifrån framtagen riskanalys.

Genomförande

Locums ledningsgrupp ansvarar för planering och genomförande av förebyggande åtgärder i internkontrollplanen. Åtgärder som planeras i respektive enhets/avdelnings verksamhetsplan.

Kontroll av att planerade åtgärder genomförs enligt plan¹ utförs av kvalitetschef. Uppföljning genomförs i intervjuform tillsammans med respektive processägare² samt vid behov i form av stickprovskontroller och vid interna revisioner. Uppföljning dokumenteras i den interna kontrollplanen. Uppföljning/granskning redovisas för styrelsen.

Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som bolagsledningen lämnar. Arbetet innefattar bland annat att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de brister och förslag till åtgärder som framkommit vid den interna kontrollen och externa revisionen.

Resultat

Bedömningen är att riskerna minskat. Åtgärder har vidtagits för att minska riskerna men hänsyn måste tas till att effekten av vissa åtgärder realiserar successivt.

Elva (11) väsentliga risker har lyfts till intern kontrollplan för 2017. Till varje risk finns ett flertal begränsande åtgärder specificerade, åtgärder som återfinns i avdelningars/enheters verksamhetsplaner. Under granskning i samband med årsbokslut konstaterades status för nio (9) risker som gröna, det vill säga åtgärder pågår enligt plan och två (2) risker som gula, det vill säga åtgärder sker enligt plan och avviker med högst 20 procent. Ingen risk är röd.

Det är VD:s uppfattning att granskningen och åtgärderna under året varit tillräckliga för att möta de risker som beskrivits i kontrollplanen. Vissa aktiviteter fortgår kontinuerligt i den dagliga verksamheten. Där så krävs kommer aktiviteter att bedrivas även under kommande år och har planerats in i respektive enhets/avdelnings verksamhetsplan.

¹ Avdelningars/enheters verksamhetsplaner

² VD, vice VD samt respektive avdelningsdirektör i ledningsgruppen.

Status = Åtgärd sker enligt plan Trend = Åtgärder har gett önskad effekt

Status = Åtgärder sker enl plan men avviker m högst 20 % Trend = avvikelser 20 procent, merparten av den önskade effekten är uppnådd men vissa delar kvarstår

Status = Planen följs ej, stora avvikelser Trend = Har ej fått önskad effekt

Riskområde	Verksamhet	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ansvarig	Status Trend/ åtgärd	Kommentar	
Finansiella risker / Redovisningsrisker	Locum AB	Risk att medel för genomförande av de strategiska fastighetsinvesteringarna är otillräckliga.	Budgeterade medel för investeringar inte räcker till eller att medel för att genomföra de strategiska investeringarna är otillräckliga utifrån fastigheternas nuvarande status och framtida behov.	4	4	16	Begränsa Ny projektdirektör fr o m oktober 2016.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsbokslut	VD	Uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomfört		
							Begränsa Översyn av och förstärkt projektorganisation genomförs nov-febr 2016/17.			Projektdirektör			Granskning inför årsbokslut 2017: Bemanningssituationen har förbättrats och personalomsättningen har minskat. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Rekryteringar genomförda och tillsatta på chefsnivå, rekryteringar av projektledare fortgår. Nuvarande överhettade byggmarknad innebär fortsatt brist på kvalificerade resurser och en högre personalomsättning.
							Begränsa Översyn av styrning av konsulter och entreprenörer inom projekten (2017).			Projektdirektör			Granskning inför årsbokslut 2017: Styrningen av konsulter och entreprenörer tydliggörs i Byggprojektledningshandboken. En uppföljande utbildning av samtliga projektledare genomförs med start februari 2018. Uppföljning av ekonomistyrning i projekt utförs av tredjepartsrevisor i utvalda projekt. Revisionsområde för internrevision för hösten 2017 var "Stora projekt". Delårsuppföljning 2017: Ny resurs anställd för att bland annat genomföra specifika projektrevisioner, börjar i september 2017. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Uppföljning av konsulter och entreprenörers arbete fortgår kontinuerligt av projektledare och projektchefer. Arbetet med att ta fram rutiner för specifika projektrevisioner pågår.
							Begränsa Finansiella standardbilder (projektuppföljning) till SFI och företagsledning införs jan 2017.			Ekonomidirektör			Granskning inför årsbokslut 2017: Genomfört enligt plan, vidareutvecklas under 2018. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Implementerat sedan februari 2017 och används i ordinarie rapporteringsrutiner till SFI (ingår i ekonomibilagan). Effekten som uppnås är en enhetlig rapportering för att stämma av den totala investeringsvolymen.
Finansiella risker / Redovisningsrisker	Locum AB	Risk att medel för genomförande av bolagets uppdrag (exkl strategiska fastighetsinvesteringssprojekten) är otillräckliga.	Budgeterade medel för ersättningsinvesteringar inte räcker till eller att medel för att genomföra förvaltningsuppdraget är otillräckliga utifrån fastigheternas nuvarande status och framtida behov.	4	3	12	Begränsa Fortsatt implementering av ny förvaltningsmodell (bl a fastighetsplan, förvaltningsplan, underhållsplan) och prioriteringsmodell gällande investeringar samt projektbedömningar.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsbokslut	Fastighetsdirektör	Uppföljning genomförd april/maj 2017: Förvaltningsmodell implementerad enligt plan vidareutveckling pågår kontinuerligt, även under 2018. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Implementering fortgår enligt plan. Utöver detta tas förvaltningsrapporter fram månadsvis. Driftstatus följs upp löpande i fastighetsförvaltningssystemet.		
							Begränsa Ekonomiuppföljning i form av intern benchmarking jmf nyckeltal			Fastighetsdirektör Projektdirektör			Granskning inför årsbokslut 2017: Genomfört enligt plan. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Nyckeltal avseende projektkostnader framtagna. I Förvaltningsrapporten framgår intern benchmarking av utvalda nyckeltal.
							Begränsa Utveckla projektbedömningar med prioriteringsmodell			Affärsutvecklingsdirektör			Granskning inför årsbokslut 2017: Genomfört enligt plan. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Prioriteringsmodell framtagna och kommunicerad i landstinget med landstingsdirektör samt bolags- och förvaltningschefer, samt implementerad för bruk inom Locum/LFS. Effekten som uppnåts är ökad tydlighet och transparens gentemot hyresgäst/kund samt minimerad risk för att förgävesinvesteringar genomförs.
							Begränsa Översyn av styrning av konsulter och entreprenörer inom projekten (2017).			Projektdirektör			Granskning inför årsbokslut 2017: Styrningen av konsulter och entreprenörer tydliggörs i Byggprojektledningshandboken. En uppföljande utbildning av samtliga projektledare genomförs med start februari 2018. Uppföljning av ekonomistyrning i projekt utförs av tredjepartsrevisor i utvalda projekt. Revisionsområde för internrevision för hösten 2017 var "Stora projekt". Delårsuppföljning 2017: Delårsuppföljning 2017: Ny resurs anställd för att bland annat genomföra specifika projektrevisioner, börjar i september 2017. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Uppföljning av konsulter och entreprenörers arbete fortgår kontinuerligt av projektledare och projektchefer. Arbetet med att ta fram rutiner för specifika projektrevisioner pågår.

Status = Åtgärd sker enligt plan Trend = Åtgärder har gett önskad effekt

Status = Åtgärder sker enligt plan men avviker med högst 20 % Trend = avvikelse 20 procent, merparten av den önskade effekten är uppnådd men vissa delar kvarstår

Status = Planen följs ej, stora avvikelser Trend = Har ej fått önskad effekt

Riskområde	Verksamhet	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ansvarig	Status Trend/ åtgärd	Kommentar
							Begränsa Utveckla uppföljning av driftleverans/-kvalitet inom Förvaltning (2017). Se över tidigare kvalitetsmål och kvalitetsindikator, "Kvalitetssäkrade leveranser från driftentreprenörer".			Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Utökad driftuppföljning (nedan) genomförd enligt plan. Leverans från driftentreprenör följs fortsättningsvis upp månatligen vid genomgång av Förvaltningsrapporten. I Förvaltningsstabens verksamhetsplanen för 2018 tydliggörs att strategier ska genomföra analyser av drift- och förvaltningsrapporterna med start under 2018. Detta för att kunna jämföra sjukhus och leveranser från driftentreprenörer. Delårsuppföljning 2017: Driftreporten hämtas ur Fastighetsförvaltningssystemet och följs upp såväl veckovis som månadsvis. Driftstatus redovisas vid ledningsgruppsmöte. Utökad driftuppföljning har genomförts på Södersjukhuset, Nacka samt S:t Göran, under augusti inleddes uppföljning även på Karolinska Huddinge, Dalen, Rosenlund, Sabbatsberg, Löwenströmska och Södertälje. Vid uppföljning kontrolleras att det förebyggandet arbetet sköts; att avbrotttider vid uppkomna fel hålls; Att det finns tillräcklig bemanning med rätt kompetens för att hantera fel och beställningar från kund eller Locum; Att återkoppling på felanmälan eller beställning görs till hyresgästen. Utvecklingsprojekt drivs under 2017. Följs upp vid delårsuppföljningen.
Verksamhetsrisk	Locum AB	Risk för otydlig och ineffektiv styrning när flera aktörer är involverade från såväl ägare som kund.	Påverkar måluppfyllelse avseende tid, funktion och ekonomi i investeringsprojekten. Långsiktigt förvaltningsperspektiv inte högst prioriterat.	3	4	12	Begränsa Tydliggöra struktur/process/uppdrag mellan VD och ägarens representanter (LISAB, SLL Ekonomi & Styrning, SFI, BIF) samt gentemot kund.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsbokslut	VD		Granskning inför årsbokslut: Ärende med förslag till effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och utförandet av vårdens investeringar, behandlas av Fastighets- och investeringsberedningen den 11 januari 2018. Delårsuppföljning 2017: Ett förändringsarbete pågår och beräknas vara klart årskiftet 2017/2018 Uppföljning genomförd april/maj 2017: Locum har lämnat ett yttrande till landstingsdirektörens remiss "Effektivare landsting", med beskrivningar på såväl egna förbättrings- och effektiviseringsområden som en mer effektiv ägarstyrning.
							Begränsa Översyn av möjlighet att införa icke-finansiell standardrapportering till SFI och företagsledning.			Projektdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Genomfört enligt plan. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomfört. Rapportering genomförs månatligen till SFI, företagsledningen och styrelsen.
							Begränsa Fortsatt implementering av ny förvaltningsmodell (bl a fastighets-plan, förvaltningsplan, underhållsplan) och prioriteringsmodell gällande investeringar samt projektbedömningar.			Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut: Genomfört enligt plan. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Implementering fortgår enligt plan. Utöver detta tas förvaltningsrapporter fram månadsvis. Driftstatus följs upp löpande i fastighetsförvaltningssystemet.
							Begränsa Ny lednings- och samverkansmodell (LFO, Ledning förvaltnings-område) införd 2016 där vårdgivaren är adjungerad, fortgår 2017.			Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut: Genomfört enligt plan. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Ny lednings- och samverkansmodell implementerad.
Verksamhetsrisk	Locum AB	Risk för störningar som gör att verksamheten eller kundens	Exempelvis avbrott i el-, vatten- eller	3	4	12	Begränsa Vidareutveckla DNA, det nya arbetssättet, som införts under 2016 med bl a fokus på driftfrågorna m.m. vid uppföljningar genomförda av LFO (Ledning förvaltningsområde).	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsbokslut	Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut: Genomfört enligt plan. Delårsuppföljning 2017: Även driftentreprenör deltar vid LFO. Mallar och checklistor finns framtagna. I övrigt enligt nedan. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Ny lednings- och samverkansmodell (LFO, Ledning förvaltningsområde) införd 2016 där vårdgivaren är adjungerad, fortgår 2017. Översta nivån av visualiserade projektprocesser för överlämning mellan projekt och förvaltning implementerad. Nedbrytning till nästa nivå fortgår.
							Begränsa Utveckla arbetet med aktiv riskhantering i projekten i syfte att identifiera, eliminera och hantera risker och störningar som kan påverka verksamheten negativt.			Projektdirektör		Granskning inför årsbokslut, delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Pågår kontinuerligt i projekten.
							Begränsa Kontinuerlig kommunikation med verksamheter inför och under byggprojekt för att minska risken för upplevda störningar			Projektdirektör		Granskning inför årsbokslut, delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Pågår kontinuerligt i projekten.

Status = Åtgärd sker enligt plan Trend = Åtgärder har gett önskad effekt

Status = Åtgärder sker enl plan men avviker m högst 20 % Trend = avvikelser 20 procent, merparten av den önskade effekten är uppnådd men vissa delar kvarstår

Status = Planen följs ej, stora avvikelser Trend = Har ej fått önskad effekt

Riskområde	Verksamhet	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ansvarig	Status Trend/ åtgärd	Kommentar
Verksamhetsrisk	Locum AB	Verksamheten eller kundens verksamhet avstannar helt/delvis	Värmeförsörjning.	3	4	12	<p>Begränsa Utveckla modellen för risk- och sårbarhetsanalyser med risker och konsekvenser som kan uppstå i samband med klimatförändring samt genomföra risk- och sårbarhetsanalyser enligt plan.</p> <p>Begränsa Genomföra projekt Digitalisering enligt plan, gå från dokumenthantering till informationshantering - första steget.</p>			Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Kontinuitetsplaner (där risk- och sårbarhetsanalys ingår) är framtagna för Förvaltningsområde Sjukhus Nord. Plan för resterande fastighetsbestånd arbetas fram under början av 2018. Delårsuppföljning 2017: Klimatförändringar finns med som en del av risk- och sårbarhetsmodellen. Inga risk- och sårbarhetsanalyser för fastighetsdrift är genomförda under 2017, planeras däremot för 2018. Förvaltningsområde sjukhus Nord kommer att se över kontinuitetsplanerna för Löwenströmska, Sabbatsberg och Sollentuna under senhösten 2017. Ingen effekt kan ännu mätas. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Följs upp igen vid delårsuppföljningen. Fanns ej med i verksamhetsplan.
							<p>Begränsa Följa upp genomförande av det nya arbetssättet (DNA). Arbeta med ständiga förbättringar, analys av nyckeltal och justerande åtgärder.</p> <p>Begränsa Kontinuerlig kommunikation med verksamheter inför och under byggprojekt.</p> <p>Begränsa Uppföljning med kund med bl a månadsrapporter (kundrapporter).</p>	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsbokslut	Fastighetsdirektör Projektdirektör Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Mål för NKI uppnått för 2017. Arbetet fortgår kontinuerligt och nytt NKI-mål har satts upp för 2018. Delårsuppföljning 2017: Sammanfattande förvaltnings- och projektrapport redovisas för ledningsgruppen en gång per månad. Årliga förvaltningsplaner med kund finns framtagna och kundrapporter lämnas månadsvis till kontaktpersonen hos kunden. I övrigt enligt nedan. Avseende trend avvaktar vi resultatet från NKI-mätningen. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Uppföljning genomförs vid verksamhetsgenomgång av förvaltningsrapport en gång per månad (fastighetsdirektör, bitr fastighetsdirektör och förvaltningsområdeschef). Granskning inför årsbokslut 2017: Mål för NKI uppnått för 2017. Arbetet fortgår kontinuerligt och nytt NKI-mål har satts upp för 2018. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomförs kontinuerligt. Avseende trend avvaktar vi resultatet från NKI-mätningen. Granskning inför årsbokslut 2017: Mål för NKI uppnått för 2017. Arbetet fortgår kontinuerligt och nytt NKI-mål har satts upp för 2018. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomförs kontinuerligt. Avseende trend avvaktar vi resultatet från NKI-mätningen.
Verksamhetsrisk/ Förtroendeskada	Locum AB	Risk att kunderna är missnöjda med bolaget och dess tjänster	Kan inte tillgodose kundernas förväntningar och/eller behov (exempelvis ombyggnadsprojekt eller fastighetsanknutna tjänster)	4	3	12	<p>Begränsa Vidareutveckla rutiner för överlämning från Projekt till Förvaltning och Förvaltning till Kund.</p> <p>Begränsa Implementering av ny strategi FM-tjänster</p>			Fastighetsdirektör Projektdirektör Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Överlämnandeprojektet pågår enligt plan och fortgår under 2018. Följs upp vid internrevision våren 2018. Delårsuppföljning 2017: (Projekt) Projektledare utsedd för "Överlämnandeprojektet" (avseende strategiska fastighetsinvesteringar), projektarbetet påbörjat. (Förvaltning) Ny lednings- och samverkansmodell (LFO, Ledning förvaltningsområde) som infördes 2016 fortgår 2017, även driftentreprenör deltar vid LFO där vårdgivaren är adjungerad. Översta nivån av visualiserade projektprocesser för överlämning mellan projekt och förvaltning implementerad. Nedbrytning till nästa nivå fortgår. Mallar och checklistor finns framtagna. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Avseende Strategiska fastighetsinvesteringar drivs ett överlämningsprojekt av direktör upphandling och organisationsutveckling. Granskning inför årsbokslut 2017: Genomfört, ny upphandling av FM-tjänster pågår enligt strategin. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomförs enligt plan.

Status = Åtgärd sker enligt plan Trend = Åtgärder har gett önskad effekt

Status = Åtgärder sker enligt plan men avviker med högst 20 % Trend = avvikelser 20 procent, merparten av den önskade effekten är uppnådd men vissa delar kvarstår

Status = Planen följs ej, stora avvikelser Trend = Har ej fått önskad effekt

Riskområde	Verksamhet	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ansvarig	Status Trend/ åtgärd	Kommentar
							Begränsa Genomförande av leveransuppföljning.			Fastighetsdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Granskning inför årsboksutslut 2017: Utökad driftuppföljning (nedan) genomförd enligt plan. Leverans från driftentreprenör följs fortsättningsvis upp månatligen vid genomgång av Förvaltningsrapporten. I Förvaltningsstabens verksamhetsplanen för 2018 tydliggörs att strategier ska genomföra analyser av drift- och förvaltningsrapporterna med start under 2018. Detta för att kunna jämföra sjukhus och leveranser från driftentreprenörer. Delårsuppföljning 2017: Utökad driftuppföljning har genomförts på Södersjukhuset, Nacka samt St Görans, under augusti inleddes uppföljning även på Karolinska Huddinge, Dalen, Rosenlund, Sabbatsberg, Löwenströmska och Södertälje. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Driftuppföljning tydliggörs i förvaltnings-rapporten. Begränsande åtgärder i övrigt följs upp vid delårsuppföljningen.
Omvärldsrisk	Locum AB	Risk för minskad efterfrågan avseende våra tjänster	Konkurrenter erbjuder lokaler av god standard, bygger på kortare tid och till lägre kostnad.	3	4	12	Begränsa Fortsatt implementering av ny förvaltningsmodell (bl a fastighets-plan, förvaltningsplan, underhållsplan) och prioriteringsmodell gällande investeringar samt projektbedömningar.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsboksutslut	Fastighetsdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017 och delårsuppföljning 2017: Sammanfattande förvaltningsrapport redovisas för ledningsgruppen en gång per månad. Årliga förvaltningsplaner med kund finns framtagna och kundrapporter lämnas månadsvis till kontaktpersonen hos kunden. I övrigt enligt nedan. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Implementering fortgår enligt plan. Utöver detta tas förvaltningsrapporter fram månadsvis. Driftstatus följs upp löpande i fastighetsförvaltningssystemet. Projektbedömningar genomförs för Hyresgäst Anpassning och Fastighetsägareinvestering
							Begränsa Vidareutveckling av projektbedömningar.			Affärsutvecklingsdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Genomfört enligt nedan, under 2018 kommer metodiken för projektbedömningar att vidareutvecklas. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Arbetet pågår enligt plan. Kompletterat med mallar för Projektbedömning för Hyresgäst Anpassning och Fastighetsägareinvestering. Effekten som uppnåtts är ökad tydlighet och transparens gentemot hyresgäst/kund samt minimerad risk för att förgävesinvesteringar genomförs.
							Begränsa/Eliminera Implementering av ny FM-strategi innebärande att bli lokalvård i externa lokaler avvecklas under 2017.			Fastighetsdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Genomfört, ny upphandling av FM-tjänster pågår enligt strategin. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomförs enligt plan.
Legala risker / Bristande efterlevnad av regelverk	Locum AB	Risk att säkerheten i våra byggprojekt upplevs som otillräcklig	Risk för olyckor i våra byggprojekt. Obehöriga har tillträde till våra byggarbetsplatser.	3	4	12	Begränsa Fortsatt utveckling av aktiv riskhantering i projekt i syfte att identifiera, eliminera och hantera risker och störningar som kan påverka verksamheten negativt.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsboksutslut	Projektdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Ordnings- och skyddsregler på byggarbetsplats framtagna (implementeras under 2018). I övrigt enligt nedan. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Arbetsmiljöingenjör anställd. Arbetet med aktiv riskhantering i projekt fortgår kontinuerligt. Vi har anpassat Locums stödsystem för uppföljning av arbetsmiljöincidenter. Via arbetet i det branschgemensamma projektet "Håll nollan" tittar vi på gemensamma nyckeltal för branschen.
							Begränsa Uppföljning av personalliggare och ID06 på byggarbetsplatser och i projekt.			Projektdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Fortsatta kontroller genomförs kontinuerligt. Delårsuppföljning 2017: Vi har initierat att kontroller och revisioner genomförs. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Kontroll av efterlevnad av ID06 pågår för närvarande på samtliga pågående projekt med en kontraktssumma överstigande 4 prisbasbelopp.
							Begränsa Uppföljning av riktlinje för arbetsmiljö vid byggnads- och anläggningsarbete.			Projektdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Översyn av riktlinjen pågår. Ordnings- och skyddsregler på byggarbetsplats finns framtagna och implementeras under 2018. Delårsuppföljning 2017: Arbetsmiljöingenjör anställd. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Uppföljning av konsulter och entreprenörers arbete fortgår kontinuerligt av projektledare och projektchefer. Delegation av arbetsmiljöansvar (BAS-U, BAS-P) sker vid upphandling. Rekrytering av arbetsmiljöingenjör pågår för att ytterligare förstärka vår organisation.
						Begränsa Framtagande av rutin för uppföljning av arbetsmiljö i produktionsskedet samt test under första kvartalet 2017.			Projektdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Effekten av förändringen och rutinen avseende stödsystem följs upp under 2018. Arbetet i "Håll nollan" fortgår. Delårsuppföljning 2017: Vi har anpassat Locums stödsystem för uppföljning av arbetsmiljöincidenter. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Rutin framtagen och testas för närvarande.	

Status = Åtgärd sker enligt plan Trend = Åtgärder har gett önskad effekt

Status = Åtgärder sker enligt plan men avviker med högst 20 % Trend = avvikelse 20 procent, merparten av den önskade effekten är uppnådd men vissa delar kvarstår

Status = Planen följs ej, stora avvikelser Trend = Har ej fått önskad effekt

Riskområde	Verksamhet	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ansvarig	Status Trend/ åtgärd	Kommentar
							Begränsa/Eliminera Utveckla ett uppföljningsmått gällande olyckor/incidenter i våra byggprojekt under 2017.			Projektdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Effekten av förändringen och rutinen avseende stödsystem följs upp under 2018. Arbetet i "Håll nollan" fortgår. Delårsuppföljning 2017: Vi har anpassat Locums stödsystem för uppföljning av arbetsmiljöincidenter. Via arbetet i det branschgemensamma projektet "Håll nollan" tittar vi på gemensamma nyckeltal för branschen. Följs upp vid delårsuppföljningen.
Verksamhetsrisk / Förtroendeskada	Locum AB	Risk att bolaget inte uppnår miljömål gällande energi.	Verksamhetsel utgör närmare hälften av energianvändningen i vårdlokaler. Samverkan med vård-verksamheterna och konkreta energieffektiviseringsåtgärder påverkar möjligheten att uppnå energimålen.	4	3	12	Begränsa Beslut om Miljöplan 2017-2030 (styrelsen 2016-11-24) och genomförande av energiplaner med konkreta energisparåtgärder per förvaltningsobjekt.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsboksutslut	Fastighetsdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Arbetet fortgår. Miljöplan för 2018 (2017-2030), som ingår i Locums affärsplan, beslutades i styrelsen 20171123. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomförs enligt plan och följs upp månadsvis i förvaltningsrapporten.
							Fastighetsdirektör Affärsutvecklingsdirektör			Granskning inför årsboksutslut samt uppföljning vid internrevision november 2017: Planerade åtgärder för 2017 är genomförda. En utmaning i arbetet med att minska energianvändningen ligger i att sjukvården blir mer och mer tekniktintensiv, vilket påverkar energianvändningen. I syfte att stödja verksamheterna i arbetet med att minska användningen av verksamhetsenergin har Locum tagit fram en informationssida "Energi för dig som hyresgäst" på locum.se, där verksamheterna kan hitta mallar, verktyg, konkreta tips och råd samt goda exempel. Under 2017 har ett uppföljande arbete kopplat till informationssidan genomförts tillsammans med sjukhusens miljörepresentanter. Samarbetet kring informationsidan inleddes i oktober 2016. Gröna hyresavtal är ett sätt att tillsammans med vårdverksamheterna arbeta med att minska användningen av verksamhetsenergi jämte andra miljöfrågor. Mall för gröna hyresavtal är framtagen, avtal är tecknat i Huddinge. Under 2018 kommer Locum att vidareutveckla processen för de gröna hyresavtalen i syfte att bland annat finna incitamentsmodeller som är kostnadseffektiva. Delårsuppföljning 2017: Enligt SLL:s miljöprogram 2017-2021 ska förvaltningar och bolag inom SLL rapportera aktiviteter kring effektivisering av energianvändning (verksamhetsenergi). I syfte att göra det enklare för såväl verksamheternas arbete som SLL:s uppföljning, arbetar Locum miljöenhet just nu fram ett förslag på mall för en enhetlig redovisning av åtgärder/aktiviteter. Mall för gröna hyresavtal är framtagen, avtal är tecknat i Huddinge. Arbeta med energieffektiviseringar i TDK-rum (utrymme där tele/data/kommunikation placeras) pågår. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Följs upp igen vid delårsuppföljningen. Fanns ej med i verksamhetsplan.		
Risk för förtroendeskada	Locum AB	Risk att våra entreprenörer utnyttjar svart arbetskraft samt inte har ett strukturerat arbete mot korruption.	Entreprenörer eller underentreprenörer medverkar bland annat till utnyttjande av människor och osund konkurrens.	3	3	9	Begränsa Personalliggare implementerade i projekt. Uppföljning under 2017. Samarbeta med Skatteverket fortgår.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsboksutslut	Projektdirektör		Granskning inför årsboksutslut 2017: Av Locum initierade kontroller och revisioner genomförs kontinuerligt. Delårsuppföljning 2017: Vi har initierat att kontroller och revisioner genomförs. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Kontroll av efterlevnad av ID06 pågår för närvarande på samtliga pågående projekt med en en kontraktssumma överstigande 4 prisbasbelopp.
							Vice VD			Granskning inför årsboksutslut 2017: Uppdaterad rutinbeskrivning samt information om Visselblåsarfunktionen tillgänglig för leverantörer på locum.se är publicerade enligt plan. Delårsuppföljning 2017: Uppdaterad rutinbeskrivning publiceras i slutet av augusti 2017. Information om visselblåsarfunktionen kommer då även att göras tillgänglig för leverantörer via locum.se. Syftet med visselblåsarfunktionen är att möjliggöra information om oegentligheter. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Översynen av Locums visselblåsarfunktion ska vara klar juni 2017.		
							Fastighetsdirektör Projektdirektör			Granskning inför årsboksutslut 2017: Av Locum initierade kontroller och revisioner genomförs kontinuerligt. Delårsuppföljning 2017: Vi har initierat att kontroller och revisioner genomförs. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Kontroll av efterlevnad av ID06 pågår för närvarande på samtliga pågående projekt med en en kontraktssumma överstigande 4 prisbasbelopp.		

Status = Åtgärd sker enligt plan Trend = Åtgärder har gett önskad effekt

Status = Åtgärder sker enl plan men avviker m högst 20 % Trend = avvikelser 20 procent, merparten av den önskade effekten är uppnådd men vissa delar kvarstår

Status = Planen följs ej, stora avvikelser Trend = Har ej fått önskad effekt

Riskområde	Verksamhet	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ansvarig	Status Trend/ åtgärd	Kommentar
Legala risker / Bristande efterlevnad av regelverk	Locum AB	Risk för oegentligheter	Medarbetare eller samarbetspartners agerar på ett oetiskt eller olagligt sätt. Exempelvis bedrägeri, ger eller tar muta. Agerar utifrån jäv eller intressekonflikt t ex vid olika former av beslut.	2	4	8	Begränsa Obligatorisk årlig utbildning Riktlinje för externa kontakter. Riktlinje för externa kontakter är även en punkt på APT-programmet (arbetsplatsträffar) varje år på avdelnings-/enhetsnivå.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsbokslut	HR- och Kommunikationsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: APT-programmet har setts över och uppdaterats. Obligatorisk (och årlig) utbildning för samtliga medarbetare i <i>Regler avseende representation och motverkande av korruption</i> n är genomförd. Delårsuppföljning 2017: Regler avseende representation och motverkande av korruption fastställdes av VD 20170530, publicerades på intranätet och används vid nyanställning. Förändringar kommer att arbetas in i obligatorisk utbildningsmaterial och publiceras senast november 2017. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Omarbetning av <i>Riktlinje för externa kontakter</i> pågår utifrån nya styrande dokument från SLL. Arbetsnamnet på styrdokumentet är "Regler avseende anti-korruption", dokumentet innehåller även regler avseende jäv, bisyssla, representation, uppvaktning, möten, kurser, utbildningar, konferenser och resor.
							Begränsa Stickprovskontroll av bisysslor.			HR- och Kommunikationsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Genomfört. Stickprov genomförs vid behov även under 2018. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Stickprov genomförda under jan-feb 2017 på samtliga nyanställda, samt på medarbetare i nya roller efter tidigare stickprovskontroll (genomförd på samtliga medarbetare) augusti 2015.
							Begränsa Fortsätt att genomföra bakgrundskontroll vid rekrytering för vissa funktioner.			HR- och Kommunikationsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017, delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomförs kontinuerligt i de fall det är relevant.
							Begränsa Kvartalsvis kontroll av alla leverantörer (hos Skatteverket, kallas också Begäran/Svar offentliga uppgifter). Kvartalsvis kontroll av rimligheten i inbetalda arbetsgivaravgifter mot antal anställda hos ett urval leverantörer.			Ekonomidirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Genomförs nu tertialvis. Delårsuppföljning 2017: Ska genomföras under september 2017. Effekt kan ej mätas. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Genomförs inte för närvarande, ska återupptas.
							Begränsa Översyn av Locums whistleblowerfunktion.			Vice VD		Granskning inför årsbokslut 2017: Uppdaterad rutinbeskrivning samt information om Visseblåsarfunktionen tillgänglig för leverantörer på locum.se är publicerade enligt plan. Delårsuppföljning 2017: Uppdaterad rutinbeskrivning publiceras i slutet av augusti 2017. Information om visseblåsarfunktionen kommer då även att göras tillgänglig för leverantörer via locum.se. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Översynen av Locums visseblåsarfunktion ska vara klar juni 2017.
Verksamhetsrisk	Locum AB	Risk för extraordinär händelse	Allvarlig störning eller risk för allvarlig störning i viktig samhällsfunktion som kräver skyndsamt insats. Exempelvis avbrott i dricksvattenförsörjning eller elförsörjning. Händelse kopplad till extremväder (ex. storm, regn, snöfall, översvämning), pandemi eller terrorattak.	1	4	4	Begränsa Fortsatt utveckling av fastighetsförvaltningssystemet Landlord i syfte att bli skapa ytterligare möjligheter att analysera och förebygga risken för påverkan av allvarlig störning.	Uppföljning och/eller stickprov vid internrevision	Tertial, delår och årsbokslut	Affärsutvecklingsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Arbetet utfört enligt plan, vidareutveckling planeras under 2018. Delårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Kvarvarande aktiviteter fullföljs. Implementeringen av systemet övergår successivt i förvaltningsskede enligt fastställd handlingsplan.
							Begränsa Utveckla modellen för risk- och sårbarhetsanalyser med risker och konsekvenser som kan uppstå i samband med klimatförändring.			Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017, dDelårsuppföljning 2017 samt uppföljning genomförd april/maj 2017: Klimatförändringar finns med som en del av risk- och sårbarhetsmodellen.
							Begränsa Genomföra risk- och sårbarhetsanalyser enligt plan.			Fastighetsdirektör		Granskning inför årsbokslut 2017: Kontinuitetsplaner (där risk- och sårbarhetsanalys ingår) är framtagna för Förvaltningsområde Sjukhus Nord. Plan för resterande fastighetsbestånd arbetas fram under början av 2018. Delårsuppföljning 2017: Förvaltningsområde sjukhus Nord kommer att se över kontinuitetsplanerna för Löwenströmska, Sabbatsberg och Sollentuna under senhösten 2017. Ingen effekt kan ännu mätas. Uppföljning genomförd april/maj 2017: Klimatförändringar finns med som en del av risk- och sårbarhetsmodellen. Säkerhetsenheten genomför just nu risk- och sårbarhetsanalyser för fem fastigheter avseende skalskydd. Följs upp i sin helhet vid delårsuppföljningen.